

УТВЪРДИЛ:

Емилия Караиванова

Директор на ДГ №57 „Хосе Марти“

Заповед №685-021/18.09.2024 г.

ПРОЦЕДУРА
ЗА АДАПТАЦИЯТА НА НОВОПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЦАТА
В Д Г №57 „Хосе Марти”

„Адаптирането е процес, който е свързан с реакциите на трите страни: възрастните в детската градина- педагог и възпитател, семейството и детето. Успешното адаптиране на детето предполага възрастните – двете институции, да се включат активно и да подпомогнат този процес” (Димитров & Николова, 2012: 9).

Постъпването в детска градина е необходим етап в живота на всяко дете и стресът от временната раздяла с мама, тате, баба при повечето малчугани винаги води до сълзи, тръшкане, молби, нежелание за оставане в заведението.

Когато оценяваме детското развитие, естествено е да отчитаме следните фактори:

1. Биологичните условия;

2. Влиянието на средата, които са неразделно свързани.

- Децата, които са посещавали яслена група, нямат проблеми с адаптацията в първа група.
- Децата, които постъпват направо в първа група или не посещават редовно детска градина, преживяват различен период на адаптация, в зависимост от различни фактори – здравословно състояние на детето, характер, предварителна подготовка за детската градина и т.н.
- За бързата и безболезнена адаптация в първа група е необходимо учители, помощник-възпитатели и родители да работят в сътрудничество.

Темповете на детското развитие са различни и затова съществуват *индивидуалните различия* в развитието на децата.

Условията, които оказват влияние върху развитието на децата са:

- ❖ Психологическите потребности/внимание, нежност, любов/;
- ❖ Домашната среда, която родителите осигуряват на децата/стимулиране на специфичните му способности/ ;
- ❖ Ценностите на родителите.

Имайки предвид тези водещи фактори, знаем, че първите стъпки в детската градина са трудни. Създаденият до този момент динамичен стереотип се нарушава, изменят се рязко условията на живот и дейностите. Детето се откъсва от семейната среда и попада в нова непозната за него „чужда” обстановка и хора. Това са първите за него стресови ситуации.

Самото адаптиране е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. За някои деца този период може да бъде 1 седмица, 2 седмици, за други месец- два. От учителите и родителите се изисква търпение и подпомагане на детето в процеса на привикване към новото, за да протече възможно най-бързо и безболезнено.

Доказано е, че в зависимост от индивидуалните особености и характера се обособяват три групи деца:

- *Самостоятелни деца* - адаптацията протича леко.

- *Афективно боязливи и нерешителни*

- *Силно зависими от майките си*, за които периодът на адаптация е сложен и труден

В зависимост от продължителността на периода на адаптация децата се класифицират, както следва:

- *Деца с лека степен на адаптация* -10-15 дни, това са по-самоуверени деца, които имат създадени навици и умения за самообслужване, създаващи им самочувствие.

- *Деца със средна степен на адаптация* - отрицателните емоции при тях стихват до 30 дни. Характерни са нарушения на съня и апетита, отказ от игри, бурно изразяване на протест и неутешим плач.

- *Деца с тежка степен на адаптация* - продължава до 2 месеца, характеризира се с емоционално разстройство, плач, кризи, които се отразяват на общото състояние на децата, намаляване на теглото, неадекватно поведение и чести заболявания, които затрудняват приспособителния процес.

Съществува и още една група - „*неадаптивни деца*”. Приема се, че деца с тежки и чести заболявания не успяват да си изградят адаптационни рефлексии, но това може да бъдат и деца, при които адаптационните механизми са претоварени или изтощени. Според Lorousse неадаптивността е недостатък, който не позволява на личността да се приобщи и да приеме съответната социална роля в обществото. Причините, които водят до тази социална неадаптираност, са различни - социални, психологически, педагогически и др. Важно е значението на семейната среда, индивидуалността на детето и неговата психика.

Модела за адаптация в ДГ №57 „Хосе Марти” съдържа следните етапи:

I-ви етап, касаещ само родителите:

1. Родителите на приетото дете се запознават с модела на адаптация в ДГ.
2. Родителите се запознават с режима в ДГ и го прилагат в къщи, минимум две седмици, преди детето да започне да посещава детското заведение.
3. Родителите попълват анкетна карта за новоприетото дете и се запознават с предложените от детската градина- „Полезни съвети, за грижовни родители“.

II-ри етап, касаещ родители и дете, седмица преди постъпване в ДГ.

1. Родителя и детето посещават ДГ и се запознават с екипа поемащ детето и общия вид на занималнята, където ще пребивава.
2. Посещение на групата, престой и общуване между учител, родител и деца. Включване на детето в игрите на групата с родителя.

III-ри етап, касаещ родители и дете, след постъпване в ДГ.

1. Престой на детето в групата, без родител /родителят е извън групата/, като времетраенето се определя от специфичните особености на детето. При необходимост родителят може да придружава детето в групата.
2. В адаптационния период детето по възможност и при необходимост може да бъде вземано на обяд от родителите. Периодът се определя от времето необходимо за адаптацията на детето;
3. Реално целодневно посещение.
4. След адаптационния период, при възможност от страна на родителите, детето да се взема в по-ранен час, с цел предотвратяване преумора и превъзбуда от първоначалния престой.
5. По преценка на родителя или учителя, детето може да посещава детската градина с любимата си играчка.

ЕТАПИ НА ИГРОВИЯ ПРОЦЕС, ВОДЕЩ ДО БЕЗБОЛЕЗНЕНА АДАПТАЦИЯ

Първи: Детето играе само /липсва взаимодействие/.

Втори: Игра-наблюдение- детето наблюдава действията на възрастните и връстниците и ги наподобява

Трети: Паралелна игра-децата играят едно до друго, използват почти едни и същи играчки, но не си взаимодействат.

Четвърти: Асоциативна игра- действайки с играчките, децата от време на време влизат във връзка, извършват някои действия заедно, но липсва стремеж към координиране на взаимодействията.

Пети: Съвместна игра- през цялото време на играта децата осъществяват общ замисъл.

С времето детското развитие преминава от общи към все по-диференцирани и самостоятелни прояви.

СИМПТОМИ НА АДАПТИРАНОТО ДЕТЕ

1. Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителите и възрастните.
2. По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Често задаваните въпроси от негова страна, означават, че неговите очаквания са свързани с необходимостта от потвърждаване на неговата сигурност.
3. По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители, баба и дядо.
4. При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило през деня.

ЗАБРАНЕНИ РЕПЛИКИ ОТ ВЪЗРАСНИ КЪМ ДЕЦАТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Грубо подвикване към децата и висок тон;
2. Упреци към детето- поради незавършен процес на адаптиране;
3. Наказанията и насилието върху детето, което тъгува, плаче или е агресивно- поради незавършен процес на адаптиране;
4. Лъжата на възрастните към детето при раздяла.

Използвана литература:

1. Адаптация на детето в детската ясла или градина: <http://www.moetodete.bg/vazpitanie/adaptaciya-na-deteto-v-detskata-yasla-ili-gradina.html>

2. Асоциация Родители: <http://www.roditeli.org/images/files/association%20roditeli-guide%20for%20parents-kindergarten-2015.pdf>
3. Бакюс, Ан. (2007). Моето дете от 3 до 6 години. София: Слънце.
4. Димитров, Д. & Николова, И. (2012). Аз съм в детската градина. Практическо ръководство за учителя за първа група (3–4 години) в детската градина. София: Изкуства.
5. За адаптацията на децата в детската градина: <http://www.odz14.com/za-vas-roditeli/nashite-syveti/adaptatsiya-na-detsata-v-detskata-gradina.html>
6. За по-успешна и бърза адаптация към детската градина: <http://purvite7.bg/za-po-uspeshna-i-brza-adaptatsiya-km-detskata-gradina/>
7. Златарова, М. Детската градина – необходим етап в развитието на детето: http://bulgarianbaby.tripod.com/detska_gradina.htm
8. Михайлова, Б. Адаптация на детето в нова среда: goo.gl/xsys87

„Полезни съвети, за грижовни родители“.

- ❖ Подготовката за раздялата да започва в къщи. На детето може да му се говори за това, че то отива в малкото училище, а родителите – на работа.
- ❖ Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо.
- ❖ Раздялата в детската градина трябва да бъде кратка и насърчаваща детето. Най-добре е родителят сам да помисли за своя ритуал при раздяла. Вероятно детето също ще подскаже какъв да бъде: въздушна целувка, съпроводена с думите „до скоро”, гушкане и целуване, махане с ръка. Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето.
- ❖ Много важни са емоциите на родителя при раздялата. Колкото по-плах и нерешителен е родителят, толкова по-тревожно ще бъде детето. Не трябва да се тревожи, когато детето плаче. Плачът подпомага нервната система да не се превъзбужда.
- ❖ На детето трябва да бъде обяснено след кое събитие от деня родителя ще го вземе- след като се наобядва или след като се наспи. Така то няма да е тревожно кога и дали ще го вземат, а ще очаква събитието.
- ❖ Не променяйте правилата, които сте въвели при раздяла. Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно.
- ❖ Споделяйте и разговаряйте с учителите по всеки проблем, който касае детето Ви, искрено и с дължимото уважение към тях.

АНКЕТНА КАРТА

Трите имена на детето

.....

Предпочитано обръщение към детето

.....

С кого живее детето?

.....

Кой се е грижил основно за детето до този момент?

.....

От какво боледува детето Ви най-често ?

.....

.Има ли хронични заболявания и какви?

.....

Ако има такива, нуждае ли се от по-специални условия и грижи?

.....

Детето жилено ли е от оса и ако да, проявило ли е алергична реакция?

.....

Детето има ли алергии и към какво?

.....

Посочете името и телефон за връзка с личния лекар на детето:.....

Детето храни ли се самостоятелно?.....

Детето пие ли само вода или е необходимо да се подсеща?

.....

Кои са храните и ястията, които Вашето дете не обича?

.....

Ползва ли детето памперс през деня?

.....

Може ли детето да ходи самостоятелно до тоалетна?

.....

Необходима ли е помощ при обличане и събличане?

.....

Как заспива детето? С играчка или не?

.....

Детето страхува ли се от нещо
конкретно?.....

Как успокоявате детето, когато е уплашено или ядосано?

.....

Друга важна информация за Вашето дете?.

.....

Екипът на ДГ №57 Ви благодари за съдействието.